

Prvý kontakt a očakávania rodiča/zákonného zástupcu

Autoevalvačný formulár
pre rodičov/ zákonných zástupcov detí
v starostlivosti
školského podporného tímu

AUTOR:

Mgr. Ing. Andrej Opálený, PhD.

Slovo na úvod

Odbornú starostlivosť o žiaka v škole zabezpečuje škola prostredníctvom školského odborného, podporného tímu (ŠPT) alebo prostredníctvom jednotlivcov, odborných zamestnancov v škole.

Školský podporný tím predstavuje tím zostavený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na vzdelávaní žiakov so špecifickými potrebami. Školský podporný tím pracuje v rámci schémy trojstupňovej pomoci, ktorá je súčasťou piatich stupňov podpory v systéme výchovného poradenstva a prevencie. Personálne ide predovšetkým o školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa a kariérového poradcu, ku ktorým je vhodné pridať sociálne a liečebného pedagóga, školského logopéda, prípadne iných odborných a pedagogických zamestnancov, a to podľa potrieb konkrétnej školy a charakteru školských výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov. Školský podporný tím výrazne prispieva k efektívnosti a komplexnosti podpory inkluzívneho vzdelávania v škole a tým aj podpory všetkých aktérov v škole. Práca školského podporného tímu je úzko previazaná s prácou jednotlivých učiteľov a vedenia školy.

Školský podporný tím je nápomocný pri:

- ✓ prvotnej orientácii sa v problematike
- ✓ stanovení koordinátora žiaka
- ✓ nastavení prvotnej spolupráce ŠPT a pedagogických zamestnancov školy s rodičom
- ✓ stanovení odborníka pre prvotnú diagnostiku a pozorovanie
- ✓ stanovení cieľov pre prácu s dieťaťom na základe pedagogickej a orientačnej diagnostiky
- ✓ stanovení podporných opatrení a ďalšieho postupu pri práci s dieťaťom do určenia presnej diagnózy odbornými zamestnancami školských zariadení
- ✓ stanovení individualizovaných edukačných cieľov na podporu ďalšieho rozvoja a prvotnej spolupráce

Ponúkame vám formulár, autoevalvačný nástroj, ktorý môže zefektívniť spoluprácu rodiča/zákonného zástupcu a školského podporného tímu. Zároveň je nápomocný pri vstupných vyšetreniach v školských zariadeniach poradenstva a prevencie.

Popis autoevalvačného nástroja pre administrátora

Cieľ: Zmapovať očakávania rodiča/zákonného zástupcu pre 1. a 2. úroveň podpory v školskom prostredí a zistiť názor rodiča/zákonného zástupcu na problémy dieťaťa vo výchove a vzdelávaní doma a v škole.

Cieľová skupina: Nástroj je určený rodičom a zákonným zástupcom detí v starostlivosti a spolupráci školského podporného tímu.

Špecifické ciele nástroja:

- Zmapovať aktuálne názory rodiča/zákonného zástupcu na problémy svojho dieťaťa.
- Načrtnúť očakávania ďalšieho postupu po prvom kontakte zo strany rodiča/zákonného zástupcu.

Formulár je použiteľný vo všetkých typoch škôl, ktoré spadajú do sústavy škôl v SR.

Formulár je určený na vyplnenie rodičovi/ZZ pri prvom kontakte so školským podporným tímom.

Odporúčame, aby sa nepoužíval anonymne, o čom je potrebné rodiča/zákonného zástupcu informovať hneď na začiatku. Formulár je predložený rodičovi/zákonnému zástupcovi pri prvom kontakte, keď sa rozhodne riešiť situáciu ohľadne výchovy a vzdelávania svojho dieťaťa prostredníctvom školského podporného tímu.

Formulár má 13 otázok. Zvolené odpovede rodič/zákonný zástupca zakrúžkuje. Distribúciu formulára zabezpečuje člen školského podporného tímu, ktorý respondentu môže s cieľmi formulára pred vyplňaním bližšie oboznámiť. Vyplnenie autoevalvačného formulára trvá 15 -20 minút.

Odporúčame, aby respondent vypisoval formulár samostatne a bez časového obmedzenia. Takto bude mať väčší pocit pokoja a bezpečného prostredia.

V prípade nutnosti vyznačenia len jednej odpovede z nožnej voľby, respondent je na to upozornený pri otázke. Väčšina položiek sa vyplňa vyznačením jednej alebo viacerých možností z voľby. Závisí na dohovore administrátora s respondentom, či pri výbere jednej odpovede z viacerých možností bude odpoveď vyznačená na základe preferencie alebo bude vyznačených viac odpovedí na základe ich realizácie bez ohľadu na počet.

Autoevalvačný nástroj môžete využívať podľa vašich potrieb a predstáv. Nástroj je možné dopĺňať otázkami, ktoré ste vo formulári nenašli, ak potrebujete získať odpovede respondentov k určitej oblasti, situácii alebo téme, ktorá sa dotýka prvého kontaktu a očakávaní rodiča/zákonného zástupcu.

ODPORÚČANIE:

Považujeme za potrebné, aby ste pred zadaním tohto nástroja oboznámili rodiča/zákonného zástupcu s pozíciou, cieľmi a kompetenciami „Školského podporného tímu“ a jeho členov. Ponúknite mu materiály z dielne Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (vid'. Zdroje).

Popis autoevalvačného nástroja pre respondenta

Autoevalvačný nástroj „Prvý kontakt a očakávania rodiča/zákonného zástupcu – formulár pre rodičov/zákonných zástupcov detí v starostlivosti školského podporného tímu“ je určený vám, rodičom a zákonným zástupcom detí a žiakov škôl.

Cieľom formulára je zmapovanie vašich aktuálnych názorov ako rodiča na problémy pri výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa, ktoré bude ďalej v odbornej starostlivosti školského podporného tímu. Vo formulári zároveň označte vaše očakávania ďalšieho postupu v odbornej starostlivosti zo strany školy.

Odporúčame, aby ste formulár vypisovali samostatne a bez časového obmedzenia. Takto budete mať väčší pocit pokoja a bezpečného prostredia pri jeho vypĺňaní.

Vaše odpovede prispievajú k získaniu aktuálnych informácií. S informáciami, ktoré poskytnete vo formulári budú pracovať členovia ŠPT výhradne pre účely poskytovania odbornej starostlivosti vášmu dieťaťu. Škola sa zaväzuje, že poznatky získané vyplnením formulára budú slúžiť výlučne pre potreby školy za účelom pomoci vášmu dieťaťu, efektívneho nastavenia odbornej pomoci a spolupráce s vami.

Pozorne si prečítajte otázky a označte zakrúžkovaním tú odpoveď, ktorá vystihuje vaše pozorovanie, názor a očakávanie. Vyplnenie autoevalvačného formulára obsahuje 13 otázok a trvá 15 -20 minút.

Pri niektorých otázkach môžete označiť viaceré výstižných odpovedí, pri niektorých len jednu. Spôsob vyplnenia je uvedený pri každej z nich. Závisí na dohovore administrátora s respondentom, či pri výbere jednej odpovede z viacerých možností bude odpoveď vyznačená na základe preferencie alebo bude vyznačených viac odpovedí na základe ich realizácie bez ohľadu na počet. Zároveň voľba výberu odpovedí závisí aj od toho, aké obdobie alebo činnosť/aktivity hodnotíte a aj počas akého dohodnutého časového úseku (mesiac, štvrtrok, polrok, rok a pod.). Ak činnosť/aktivitu uvedenú v otázke respondent nevykonáva, skutočnosť môže vyznačiť vo voľbe odpovede - iné, prípadne uviesť odôvodnenie.

Administrátor vám poskytne tlačенú verziu formulára. Prečítajte si jednotlivé otázky uvedené vo formulári a zakrúžkovaním označte vždy tú, ktorá najlepšie vystihuje situáciu ohľadom vášho dieťaťa. V prípade potreby využite možnosť „Poznámky“ na to, aby ste uviedli svoje konkrétne postrehy alebo návrhy. Vyplnený formulár odovzdajte osobe ktorá vám ho dala vyplniť podľa inštrukcie administrátora.

Za vyplnenie formulára vám vopred ďakujeme.

Autoevalvačný nástroj

Prvý kontakt a očakávania rodiča/zákonného zástupcu

Autoevalvačný formulár pre rodičov/zákonných zástupcov detí v starostlivosti školského podporného tímu

Meno a priezvisko rodiča/ZZ:	
Meno a priezvisko dieťaťa:	
Dátum narodenia dieťaťa:	
Telefonický kontakt na rodiča:	
E-mailový kontakt na rodiča:	

P. č.	Otázka	Možnosti voľby odpovede
1.	Pre spoluprácu so školským podporným tímom som sa rozhodol/la vzhľadom na pretrvávajúcu aktuálnu situáciu môjho dieťaťa (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • v škole • v domácom prostredí • v prostredí mimo školy a domácnosti • v inom prostredí/v akom konkrétne:
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
2.	V domácom prostredí sa prejavujú tieto ťažkosti (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • v jeho prežívaní • v jeho správaní • v rešpektovaní autority rodiča • pri hre so súrodencami • v dodržiavaní stanovených pravidiel • v jeho komunikácii • v motivácii pre plnenie si povinností doma • v motivácii pri učení sa a písaní domácich úloh • v sústredení sa na učenie • v sústredení sa všeobecne • v učení, v pochopení učiva • v dlhodobom udržaní si vedomostí v pamäti • pretrvávajú iné problémy/aké konkrétne: • neprejavujú sa problémy
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		

3.	V školskom prostredí sa prejavujú tieto ťažkosti (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • vo vzťahu k učiteľovi počas vyučovania • vo vzťahu k spolužiakom • vo vzťahu k sebe samému • v školskom klube • počas krúžkovej činnosti • v komunikácii s učiteľom • v komunikácii so spolužiakmi • v narušenej komunikácii (logopedické problémy) • v schopnosti udržať pozornosť a sústrediť sa na hodine • v schopnosti udržať pozornosť a sústrediť sa na ľubovoľnú činnosť • v orientácii sa v priestore, v texte na strane v učebnici • v emóciách • v logickom uvažovaní • v písaní • v čítaní • v počítaní • v učení sa • v zapamätaní si učiva • pri písaní diktátov • pri odovzdaní a uplatnení naučeného pri odpovedi, teste, skúšaní • pretrvávajú iné problémy/aké konkrétne: • neprejavujú sa problémy
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
4.	Ťažkosti môjho dieťaťa (vyznačte len 1 možnosť):	<ul style="list-style-type: none"> • som spozoroval/la len nedávno • pretrvávajú dlhodobejšie • neviem posúdiť, ako dlho pretrvávajú • iné:
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
5.	Podnet na riešenie situácie som dostal/la (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • od triedneho učiteľa • od vyučujúceho niektorých z predmetov • od výchovného poradcu • od rodičov spolužiakov • od spolužiaka môjho dieťaťa • od môjho dieťaťa • od iného subjektu/akého konkrétne:

Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
6.	Mal/la som možnosť presvedčiť sa o potrebe riešenia situácie pozorovaním môjho dieťaťa (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • v škole • v domácom prostredí • v prostredí mimo školy a domácnosti • iné:
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
7.	Predpokladám, že moje dieťa v škole potrebuje (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • individuálny prístup na hodine od učiteľa • pomoc pedagogického asistenta na hodine • individuálnu pomoc a vedenie odborníkom v škole po vyučovaní • pomoc so začlenením sa • pomoc so zvládaním emócií • doučovanie po vyučovaní • iný druh pomoci/aký konkrétne:
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
8.	Myslím si, že by bolo vhodné znížiť náročnosť preberaného učiva pre moje dieťa v predmete (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • matematika • slovenský jazyk • cudzí jazyk • v ďalšom predmete/v akom konkrétne:
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
9.	Školský podporný tím a školu som sa rozhodol/la požiadať o pomoc na základe (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • odporúčania školy • odporúčania poradenského zariadenia • odporúčania priateľov • odporúčania iných rodičov • odporúčania lekára, ďalších odborníkov • informácií nájdených na internete • môjho osobného rozhodnutia, na základe posúdenia situácie • iného odporúčania/akého konkrétne:

Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
10.	Predpokladám, že moje dieťa potrebuje pomoc (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • triedneho učiteľa • školského psychológa • školského špeciálneho pedagóga • školského logopéda • sociálneho pedagóga • kariérového poradcu • liečebného pedagóga • neviem posúdiť • iné/koho konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
11.	Ak by som si mal/la vybrať odborníka zo školy na komunikáciu v riešení situácie do budúcnosti, bol by to (vyznačte len 1 možnosť):	<ul style="list-style-type: none"> • triedny učiteľ • iný učiteľ zo školy • školský psychológ • školský špeciálny pedagóg • školský logopéd • sociálny pedagóg • kariérový poradca • liečebný pedagóg • neviem posúdiť • iné/koho konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
12.	Pre zlepšenie situácie môjho dieťaťa od školského podporného tímu a školy očakávam, že (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • diagnostikovaním odhalí možné príčiny ťažkostí a silné stránky dieťaťa • navrhne, ako ďalej postupovať vo výchove a vzdelávaní • navrhne ďalší postup pri práci s mojím dieťaťom v domácom prostredí • bude spolupracovať s triednym učiteľom a vyučujúcimi predmetov • bude spolupracovať so mnou ako rodičom • bude uskutočňovať pravidelné stretnutia a konzultácie k dosahovaným výsledkom môjho dieťaťa • iné/čo konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>

Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		
13.	Pre zlepšenie situácie môjho dieťaťa by som privítal/la pomoc a usmernenie pre prácu s ním v domácom prostredí v oblasti (vyznačte 1 alebo viac možností):	<ul style="list-style-type: none"> • zvládania správania sa môjho dieťaťa • zlepšenia komunikácie • aplikácie logopedických cvičení • regulácie emócií • posilňovania sebaúcty • zvládania stresu • zefektívnenia učenia sa • zlepšenia pozornosti a sústredenia sa • zlepšenia krátkodobej pamäte • zlepšenia dlhodobej pamäte • písania diktátov • čítania • schopnosti odovzdať nadobudnuté vedomosti • iné/akej konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky (rodiča/ZZ, učiteľa, člena ŠPT):		

**Ďakujeme vám za spoluprácu pri zvyšovaní kvality poskytovaných služieb
v našej škole, v našom školskom zariadení.**

Vyhodnotenie

Autoevalvačný nástroj odporúčame využiť ako doplnenie k štandardu odborných činností, k „Úvodu do odbornej starostlivosti“ hneď v úvodnej časti, po prvom vstupnom rozhovore. Vyplnenie formulára rodičom/ZZ v spojení s osobným vstupným rozhovorom vedie k získaniu informácií o prezentovaných ťažkostiach/problémoch žiaka/klienta/dieťaťa a umožňuje stanoviť koordinátora žiaka/klienta, ktorý ho uvádza do odbornej starostlivosti a ďalej sprevádza celým jeho procesom.

Nakoľko má formulár informatívny charakter, po jeho vyplnení je vytlačený a poskytnutý na analýzu a posúdenie koordinátorovi školského podporného tímu. Ten rozhodne, na základe potrieb a špecifikácie problému, či starostlivosť o dieťa, žiaka preberie konkrétny člen školského podporného tímu alebo o tom rozhodne zasadnutie komisie tímu.

Spolupráca školského podporného tímu a rodiča/zákonného zástupcu prinesie zlepšenie a zvýšenie kvality starostlivosti a služieb pre dieťa, žiaka, klienta. Preto odporúčame využiť pomoc a podporu školského podporného tímu.

Vyplnený a vytlačený formulár odporúčame poskytnúť aj rodičovi/zákonnému zástupcovi.

Vysvetlenie pojmov:

ŠPT – Školský podporný tím, predstavuje tím zostavený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na vzdelávaní žiakov so špecifickými potrebami.

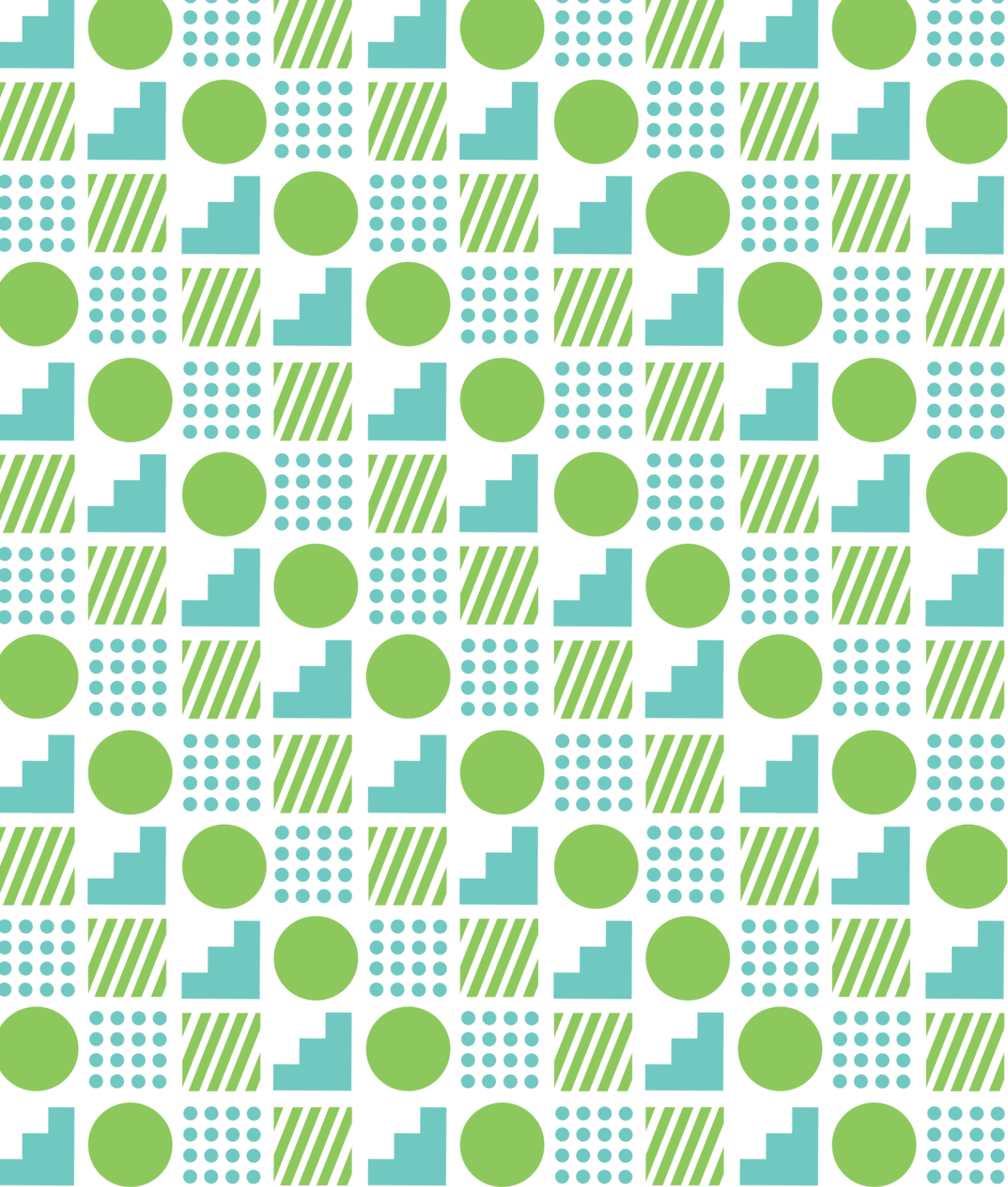
MDT - Multidisciplinárny tím, predstavuje integrálnu súčasť spolupráce celého poradenského systému. Úlohou multidisciplinárneho tímu je poskytovať efektívnu a komplexnú multidisciplinárnu starostlivosť deťom/žiakom alebo skupine detí/žiakov, rodičom alebo zákonným zástupcom, a podporu zamestnancom škôl, poradenských zariadení a špeciálnych výchovných zariadení.

Zdroje:

- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím - Teoretický a praktický sprievodca**
 - https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/01/MANUAL_SPT_web.pdf
<https://vudpap.sk/vychadza-odborny-material-pre-skolske-podporne-timy-skolsky-podporny-tim-teoreticky-a-prakticky-sprievodca/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup v školách - Školský podporný tím**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2022/06/Multidisciplinarny-pristup-v-skolach-Skolsky-podporny-tim-v1.03.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím – manuál pre riaditeľa školy**
<https://vudpap.sk/predstavujeme-novy-metodicky-material-skolsky-podporny-tim-manual-pre-riaditela-skoly/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup - základné myšlienky a rámce**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/04/multidisciplinarny-pristup-2020-aktualizacia-2023.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Výkony odborných činností**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/05/vykony-odbornych-cinnosti.pdf>

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

ŠTANDARDY
NÁRODNÝ PROJEKT

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie
k inklúzii a úspešnosti na trhu práce